

Gliwice, 13 listopada 2024 r.

Prof. dr hab. inż. Seweryn Spałek
Wydział Organizacji i Zarządzania
Politechnika Śląska

Recenzja

rozprawy doktorskiej Pana mgra inż. Mateusza Chrósta
pt. *Wpływ elastyczności zasobowej na zwinność przedsiębiorstwa*
przygotowanej pod kierunkiem naukowym
Pana prof. dra hab. inż. Stefana Trzcielińskiego,
w której promotorem pomocniczym był Pan dr inż. Paweł Królas
na Politechnice Poznańskiej

Podstawą formalną do sporządzenia recenzji jest pismo, które wystosował Pan Dziekan Wydziału Inżynierii Zarządzania Politechniki Poznańskiej, dr hab. Marcin Butlewski-, prof. PP, informując mnie o powołaniu przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Poznańskiej na recenzenta w/w rozprawy doktorskiej.

1. Wprowadzenie

Recenzowana praca dotyczy rozważań nad zwinnością przedsiębiorstw i elastycznością zasobów oraz ich wpływem na zdolność organizacji do reagowania na dynamiczne zmiany rynkowe. Praca obejmuje zarówno analizy teoretyczne, jak i badania empiryczne, dostarczając kompleksowego wglądu w tematykę adaptacji przedsiębiorstw w kontekście zmieniających się warunków gospodarczych.

Podsumowując należy uznać, że Pan mgr inż. Mateusz Chróst właściwie dobrał problematykę rozprawy w kontekście dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, rozpoznając w literaturze krajowej i zagranicznej aktualny stan wiedzy oraz lukę badawczą.

2. Struktura pracy i charakterystyka pracy

Na rozprawę składa się: 6 rozdziałów wraz bibliografią, spisami tabel i rysunków oraz kwestionariuszem ankiety. Całość opracowania zawarta została na 170 stronach.

Pierwszy rozdział wprowadza w tematykę rozprawy, przedstawiając genezę oraz aktualne znaczenie zwinności przedsiębiorstw w literaturze. Doktorant wykazuje potrzebę dalszego rozwoju wiedzy na temat zwinności, wskazując na braki w badaniach związane z zależnością między elastycznością zasobów a zdolnością organizacji do rozpoznawania i tworzenia okazji. Część teoretyczna zbudowana jest na analizie literatury. Pan mgr inż. Mateusz Chróst stara się nie tylko zdefiniować problem, ale także wskazać konkretne obszary, w których przedsiębiorstwa mogą zwiększać swoją elastyczność zasobową, aby szybciej reagować na zmiany rynkowe. Nakreślony przez Doktoranta cel jest realizowany w poszczególnych częściach rozprawy poprzez analizę literatury, studium przypadku oraz badania empiryczne, co sprawia, że całość pracy łączy aspekty teoretyczne z praktycznymi zastosowaniami.

W drugim rozdziale Pan mgr inż. Mateusz Chróst omawia pojęcie zwinności przedsiębiorstwa, analizując różnorodne definicje i podejścia występujące w literaturze. Zwinność jest przez Autora przedstawiona zarówno jako zdolność organizacji do rozpoznawania okazji rynkowych, jak i do szybkiej adaptacji oraz wykorzystywania innowacyjnych rozwiązań. Szczególnie cennym aspektem teoretycznym jest analiza dwóch podejść do definiowania zwinności: pojęcie „reaktywnego odkrywania” oraz

„proaktywnego tworzenia okazji”. Podejścia te stanowią podstawę do późniejszej konstrukcji modelu badawczego i sformułowania hipotez.

W rozdziale trzecim Doktorant omawia szczegółowo elastyczność zasobową jako kluczowy element w budowaniu zdolności adaptacyjnych organizacji. Wyodrębnia różne rodzaje zasobów, takie jak zasoby technologiczne, ludzkie, finansowe oraz zasoby wiedzy i wskazuje w jaki sposób mogą one przyczyniać się do wzrostu zwinności przedsiębiorstwa. Analiza zasobowej teorii przedsiębiorstwa (RBV) stanowi istotne zaplecze teoretyczne dla omawianej problematyki, a jednocześnie dobrze koresponduje z koncepcją elastyczności zasobowej, która według Pana mgr inż. Mateusza Chrósta odgrywa kluczową rolę w dynamicznych warunkach rynkowych. Przyjęcie perspektywy zasobowej w badaniach nad zwinnością jest innowacyjnym wkładem do rozwoju teorii zarządzania przedsiębiorstwami w dynamicznym otoczeniu.

Rozdział czwarty pracy jest poświęcony metodologii i analizie wyników badań empirycznych. Doktorant wybrał pragmatyczne podejście badawcze, uwzględniając elementy pozytywizmu, realizmu i interpretatywizmu, co umożliwiło zróżnicowaną analizę problemu badawczego. Wybór tego podejścia jest uzasadniony ze względu na złożoność i wielowymiarowość tematu. Model cebuli Saundersa, który Autor wykorzystuje jako podstawę metodologii, pozwala na elastyczne podejście do zagadnienia, a jednocześnie pozwala na przeprowadzenie badań ilościowych za pomocą kwestionariuszy ankietowych oraz jakościowych na podstawie analizy przypadku przedsiębiorstwa REMTOR.

W rozdziale piątym Pan mgr inż. Mateusz Chróst szczegółowo opisuje studium przypadku firmy REMTOR, które jest istotnym elementem walidacji teoretycznego modelu. Doktorant przedstawia kroki podjęte przez firmę w zakresie zwiększenia elastyczności zasobowej, a w szczególności wdrożenie nowych technologii i strategii zarządzania zasobami. Studium przypadku ukazuje praktyczne zastosowanie teorii i pozwala na weryfikację hipotez

badawczych w rzeczywistym środowisku biznesowym. Autor pokazuje, jak elastyczność zasobów w firmie REMTOR przyczyniła się do wzrostu jej zwinności.

Rozdział szósty to podsumowanie głównych osiągnięć pracy oraz prezentacja ograniczeń uzyskanych wyników i sugestii dotyczących przyszłych badań. W części tej Autor podkreśla wkład pracy do teorii zwinności przedsiębiorstwa, a także omawia praktyczne implikacje wyników badań. Pan mgr inż. Mateusz Chróst zauważa, że wyniki uzyskane w badaniach empirycznych oraz w studium przypadku dostarczają cennych wskazówek dla menedżerów i właścicieli firm, którzy chcą wdrożyć zwinne strategie zarządzania w swoich organizacjach. Doktorant podejmuje również rozważania dotyczące możliwości uogólnienia wyników badań oraz na potrzebę dalszych badań nad miernikami elastyczności zasobowej w różnych sektorach gospodarki.

Moim zdaniem praca jest w zadawalającym stopniu ustrukturyzowana, aczkolwiek w pewnej części dysertacja przypomina raczej raport z badań, niż opracowanie naukowe.

W moim odczuciu Pan mgr inż. Mateusz Chróst wykazał się ogólną znajomością tematyki poruszanej w dysertacji.

3. Cechy badawcze

W dysertacji Pan mgr inż. Mateusz Chróst definiuje problem badawczy jako analizę roli elastyczności zasobów technologicznych i ludzkich w tworzeniu zwinności przedsiębiorstwa. Celem teoretycznym pracy jest usystematyzowanie wiedzy na temat wpływu elastyczności zasobów na zdolność przedsiębiorstw do rozpoznawania i wykorzystywania nowych okazji rynkowych. Natomiast cel użyteczny koncentruje się na określeniu sposobów zarządzania własnymi zasobami przez przedsiębiorstwa, aby zwiększyć swoją zwinność. Autor formułuje główną hipotezę (H0) oraz cztery hipotezy szczegółowe (H1-H4), które dotyczą wpływu elastyczności zasobów technologicznych

i ludzkich na proaktywne i reaktywne tworzenie okazji. Precyzyjne sformułowanie hipotez i ich uzasadnienie stanowią mocną stronę pracy a konstrukcja modelu badawczego jest klarowna i oparta na wcześniejszym przeglądzie literatury.

Szczególnie wartościowa jest analiza wyników badań empirycznych, w której Doktorant omawia wyniki uzyskane w ramach analizy skupień, analizy różnic między grupami oraz modelowania wpływu elastyczności zasobowej na tworzenie okazji. Analiza danych statystycznych jest starannie przeprowadzona i obejmuje m.in. korelacje między zmiennymi, miary spójności narzędzi badawczych oraz testy hipotez. Wykorzystanie regresji logistycznej kaskadowej i analizy klastrów umożliwia głębsze zrozumienie związku między elastycznością zasobów a zdolnością do adaptacji i innowacji.

W moim odczuciu pewien niedosyt budzi niewystarczające uwypuklenie walorów naukowych pracy, na co zapewne miała wpływ jej struktura, co podkreśliłem już uprzednio. Ponadto, moim zdaniem Doktorant zbędnie przytacza w pracy podstawowe (jak dla dysertacji) wzory.

Analizując przeprowadzone przez Doktoranta badania nasuwa się pytanie o wielkość oraz dobór próby badawczej w kontekście ograniczeń badań ilościowych.

Podsumowując, pragnę zauważyć, że Autor przedstawia kompleksowe podejście do problematyki oraz proponuje rozwiązania, które mogą być przydatne zarówno dla teoretyków, jak i praktyków w zakresie zarządzania organizacjami.

Reasumując pragnę zauważyć, że Pan mgr inż. Mateusz Chróst przeprowadził badania własne i dokonał ich prezentacji wykazując się umiejętnością wnioskowania.

Konkluzja

Reasumując pragnę zauważyć, że wysiłek badawczy, podjęty przez Pana mgra inż. Mateusza Chrósta porusza ważny, słabo dotychczas wyeksplorowany obszar badawczy. Recenzowana rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Doktoranta w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Stwierdzam, że rozprawa doktorska Pana mgra inż. Mateusza Chrósta spełnia ustawowe wymagania, tj. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668, z późn. zm.). Dlatego też, wnoszę o przyjęcie oraz dopuszczenie recenzowanej rozprawy doktorskiej do publicznej obrony.